

Доклад

за оценяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване с изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка № 4312-2020-0001

Общи положения

Настоящият документ е разработен от ръководителите на екипи за оценяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване (ТУМГ) с изискванията по чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001, съгласно т. 7.2 на Методиката за удостоверяване на съответствието по чл. 213, ал. 2 от Изборния кодекс (по-нататък в текста „Методиката“). Екипите за оценяване на съответствието са назначени със заповеди № ДАЕУ-2484/12.02.2021 г., № ДАЕУ-3541/26.02.2021 г. и № ДАЕУ-4254/11.03.2021 г. на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“, председателя на Българския институт по метрология и председателя на Управителния съвет на Българския институт за стандартизация.

Докладът съдържа в обобщен вид констатациите и заключенията, реализирани на база на протоколите за проверка и оценка на съответствието по т. 7.1. от екипите по т. 4 от Методиката и е оформен в четири раздела, а именно:

- **Раздел I.** Проверка и оценка на валидността и автентичността на документи за оценяване на съответствието на доставения тип ТУМГ или негова съставна част, издадени от трета независима страна;

Екипът за проверка и оценка на валидността и автентичността на сертификати и доклади от изпитвания, издадени от трета независима страна, който реализира дейностите по т.6.1. от Методиката е в състав:

Ръководител: инж. Марио Миладинов - експерт, представител на Технически комитет 57 (Информационни и комуникационни технологии), Български институт за стандартизация, водещ одитор на Системи за Управление и

Членове:

- инж. Мария Илиева - държавен експерт, дирекция „Разрешения за оценяване на съответствието“, Държавна агенция за метрологичен и технически надзор;

- инж. Поля Велинова - секретар Технически комитет 57 (ИКТ), Български институт за стандартизация.

- **Раздел II.** Проверка и оценка на съответствието с изискванията към хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ;

Екипът за проверка и оценка на съответствието с изискванията към хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ, който реализира дейностите по т.6.2., от Методиката е в състав:

Ръководител: Златко Халваджиев - главен секретар, Български институт по метрология

Членове:

- инж. Искрен Трифонов - началник отдел „Игрални съоръжения и фискални устройства“, Български институт по метрология;

- инж. Росен Стоянов - главен експерт, Главна дирекция „Мерки и измервателни уреди“, Български институт по метрология;

- инж. Ясен Танев - външен експерт;

- Диан Карабелов - външен експерт;

- доц. д-р инж. Николай Атанасов - ръководител на Изпитвателна лаборатория за електромагнитна съвместимост в Българския институт по метрология (относно изисквания да няма електромагнитни излъчвания, чрез които може да се идентифицира състоянието и данните, свързани с процеса на гласуване, посочени в Приложение № 4 по отношение сигурността на ТУМГ);

- доц. д-р инж. Александър Сладкаров - външен експерт (относно изискванията да няма електромагнитни излъчвания, чрез които може да се идентифицира състоянието и данните, свързани с процеса на гласуване, посочени в Приложение № 4 по отношение сигурността на ТУМГ);

- инж. Валентин Костадинов - началник отдел „Електромагнитна съвместимост и въздействие на околната среда“, Български институт по метрология (относно изисквания да няма електромагнитни излъчвания, чрез които може да се идентифицира състоянието и данните, свързани с процеса на гласуване, посочени в Приложение № 4 по отношение сигурността на ТУМГ);

- Иво Владов - системен администратор, Български институт по метрология;

- д-р Златин Маринков - главен експерт, отдел „Правно-административни дейности и човешки ресурси“, дирекция „Обща администрация“, Български институт по метрология.

- **Раздел III.** Проверка и оценка на съответствието по отношение на функционалност на доставения тип ТУМГ с изискванията от Изборния кодекс и Техническата спецификация към софтуерната реализация

Екипът за проверка и оценка на съответствието с функционалните изискванията към доставения тип ТУМГ, който реализира дейностите по т.6.3. от Методиката, е в състав:

Ръководител: Стойчо Чичеков.- главен експерт, дирекция Електронна идентификация, Държавна агенция „Електронно управление“;

Зам. ръководител: Георги Бончев - началник сектор, дирекция „Единен системен интегратор“, Държавна агенция „Електронно управление“ и

Членове:

- Славчо Славчев - главен експерт, дирекция Стратегии и политики за електронно управление“, Държавна агенция „Електронно управление“;
- Недялка Иванова - главен експерт, дирекция „Единен системен оператор“, Държавна агенция „Електронно управление“;
- Ивелин Стефанов - държавен експерт, дирекция „Стратегии и политики за електронно управление“, Държавна агенция „Електронно управление“;
- Яна Желева - старши експерт, Държавна агенция „Електронно управление“.

- Раздел IV. - Проверка сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ

Екипът за проверка и оценка на сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ доставения тип ТУМГ, който реализира дейностите по т.6.4. от Методиката, е в състав:

Ръководител: Васил Грънчаров - директор на дирекция „Мрежова и информационна сигурност“, Държавна агенция „Електронно управление“;

Зам. ръководител: Людмил Димитров - архитект на компютърни/софтуерни системи, Държавна агенция „Електронно управление и

Членове:

- Бисерка Радева - началник отдел Екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност“, дирекция „Мрежова и информационна сигурност“, Държавна агенция „Електронно управление“;
- Бойчо Мишляков - началник отдел „Киберзащита на споделените ресурси“, дирекция „Единен системен оператор“, Държавна агенция „Електронно управление“;
- Божидар Грънчаров – експерт „Мрежова и информационна сигурност“, I степен, Държавна агенция „Електронно управление“;
- Боян Григоров - експерт „Мрежова и информационна сигурност“, II степен, Държавна агенция „Електронно управление“;
- Пламен Петков – системен администратор, II степен в отдел „Управление и поддръжка на ДХЧО“, дирекция „Единен системен оператор“, Държавна агенция „Електронно управление“;

- Валентин Руженов - системен администратор, II степен в „Управление и поддръжка на ДХЧО“, дирекция „Единен системен оператор“, Държавна агенция „Електронно управление“.

- Силвия Джамбазова – младши експерт, Държавна агенция „Електронно управление“.

В рамките на екипа бяха взети предвид писмените заключения на трима външни експерти.

Всеки от специализираните раздели на този документ е разработен от съответния екип за проверка и оценяване на съответствието и включва констатираните резултати, съответствия, приложимост/неприложимост на съответния параметър, забележки или несъответствия на изследваният обект – ТУМГ, негова съставна част, периферно устройство, софтуер или консуматив.

Ангажираните в процесите на изпитване, изследване, проверка, оценяване и удостоверяване на съответствието експерти и трите отговорни за това институции декларират, че дейностите се извършват в съответствие с Процедурите по т.б. от Методиката, както е приложимо, и че използваните подходи са изградени на базата на международни стандарти, ръководства, насоки и добри практики. Отговорността за съдържанието на всеки един раздел от настоящия Доклад се носи от експертите от съответния екип за оценяване.

Докладът се отнася само за предоставените образци от представителната извадка от ТУМГ, надлежно описани в Протоколите за проверка и оценяване. Отговорност на Изпълнителя е да гарантира, че останалите единици от този модел са с идентични параметри на хардуер, софтуер, системни настройки, функционални характеристики и средства за защита с тези, които са били обект на удостоверяване на съответствието.

В Доклада, съответно в обхвата на удостоверяване на съответствието, не са включени организационни дейности, които се извършват от изборната администрация; дейности, свързани с удостоверяване на организацията и технологията на компютърната обработка на резултатите от гласуването, както и такива, свързани с логистиката, актуализацията и поддръжката от страна на Изпълнителя, която се извършва по отношение на устройствата за машинно гласуване.

Настоящият Доклад не трябва да се използва от Възложителят, Изпълнителят, Производителят по обществена поръчка № 04312-2020-0001 или друга заинтересована страна, за да бъде искано одобрение на продукта от която и да е правителствена институция, или което и да е правителство за други цели, различни от изборите за Народно Събрание на Република България, които се провеждат на 04.04.2021г.

Този Доклад е изготвен от екипите на ДАЕУ, БИМ и БИС. Като средство за защита на участващите в процеса страни и обществеността, извлечения/извадки от Доклада не трябва да се възпроизвеждат, освен в пълен размер и след писмено одобрение от трите институции.

Раздел I. Проверка и оценка на валидността и автентичността на документи за оценяване на съответствието на доставения тип ТУМГ или негова съставна част, издадени от трета независима страна.

В процеса на реализация на дейностите по проверка на документите, издадени от трета независима страна, са прилагани критериите за оценяване, надлежно описани в Процедура 1 по т. 6.1. от Методиката за удостоверяване на доставения тип ТУМГ.

Детайлно беше проверена и оценена валидността, автентичността и приложимостта на следните документи, издадени от трета независима страна:

1. **Сертификат за съответствие** с изискванията на международния стандарт ISO 9001 с рег. № 10201213/06.07.2019 на фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от „Лойдс Регистър“ (LRQA) - орган по сертификация на Системи за Управление на Качеството.

При извършената проверка беше констатирано, че сертификатът (Приложение 1 към Протокол 1.1.) е със срок на валидност до 05.07.2022 г., отнася се до описания в него обект на одит, оценяване и сертификация – Система за управление на качеството (СУК) на фирма „Сиела Норма“ АД и съдържа всички задължителни атрибути за този тип сертификати. Юридическите лица на сертифицираната организация - „Сиела Норма“ АД и на органа по сертификация Лойдс Регистър, са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Обхватът на сертификацията включва дейностите, които са описани в договора на Изпълнителя с Централната Избирателна Комисия по обществена поръчка с рег. № 04312-2020-0001.

Поради факта, че органът по сертификация не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти, беше отправено запитване относно българският клон на Лойдс Регистър във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата, т.е. дали той не е спрял, временно спрял, прекратен, с променен срок на валидност или обхват. В резултат на запитването се установи, че през 2020 г. фирма „Сиела Норма“ АД е заявила разширяване на обхвата на сертификацията. В резултат на проведен одит е бил издаден нов сертификат с рег. № 10272732/12.06.2020г. и същият срок на валидност - 05.07.2022г. Копие от този сертификат ни бе предоставено от органа, извършил одита и сертификацията - Lloyd's Register EMEA Branch, LRQA България. (Приложение 2 към Протокол 1.1.).

Органът по сертификация Лойдс Регистър (Lloyd's Register) е акредитиран от британският национален орган за акредитация UKAS да извършва сертификация на СУК съобразно стандарта ISO 9001. Сертификатът за акредитация (Приложение 3 към Протокол 1.1.) на Lloyd's Register Quality Assurance Limited (LRQA) е с рег. № 0001, Issue №: 181 Issue date: February 2021. В съдържанието на сертификата за акредитация на Lloyd's Register Quality Assurance Limited (LRQA) е надлежно вписано българското поделение на органа – понастоящем LRQA Bulgaria, 81A Bulgaria Blvd, Fl 8 office 9 & 10, Sofia1404, Bulgaria, което е извършило одита и сертификацията на „Сиела Норма“ АД.

Стандартът ISO 9001 е приложим и е съотносим към посочените изисквания в Документацията по обществена поръчка с рег. № 04312-2020-0001 относно наличието на сертификация за съответствие с изискванията на този стандарт. Сертификатът с рег. 10272732 и дата на издаване 12.06.2020г. е валиден и автентичен и може да бъде

ползван и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001.

2. **Сертификат за съответствие** с изискванията на международния стандарт ISO 9001 с рег. № 44 100 101582 на фирма Mitsubishi HiTec Paper Europe GmbH, издаден от TUV NORD - орган по сертификация на Системи за Управление на Качеството.

При извършената проверка беше констатирано, че сертификатът (Приложение 1 към Протокол 1.2.) е със срок на валидност до 19.12.2021 г., отнася се до описания в него обект на одит, оценяване и сертификация - Система за управление на качеството (СУК) на фирма Mitsubishi HiTec Paper Europe GmbH и съдържа всички задължителни атрибути за този тип сертификати. Юридическото лице на сертифицираната организация - Mitsubishi HiTec Paper Europe GmbH, е идентифицирано еднозначно, в т.ч. и с адрес за кореспонденция.

Обектът на сертификацията не са характеристики на ТУМГ, негова съставна част, периферно устройство или консуматив /хартия/, а Система за Управление на Качеството на Mitsubishi HiTec Paper Europe GmbH, която е производител на хартиени изделия.

Сертификатът с рег. № 44 100 101582 за съответствие с EN ISO 9001:2015 е несъотносим и неприложим към характеристиките на ТУМГ, негова съставна част, периферно устройство или консуматив и не следва да бъде ползван като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001.

3. **Сертификат за съответствие** с изискванията на международния стандарт ISO/IEC 27001 с рег. № 10201211/06.07.2019 на фирма „Сиела Норма“ АД, издаден от „Лойдс Регистър“ (LRQA) - орган по сертификация на Системи за Управление на Сигурността на Информацията.

При извършената проверка беше констатирано, че сертификатът (Приложение 1 към Протокол 1.3.) е със срок на валидност до 05.07.2022 г., отнася се до описания в него обект на одит, оценяване и сертификация – Система за Управление на Сигурността на Информацията (СУСИ) на фирма „Сиела Норма“ АД и съдържа всички задължителни атрибути за този тип сертификати. Юридическите лица на сертифицираната организация „Сиела Норма“ АД и на органа по сертификация Лойдс Регистър, са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Обхватът на сертификацията включва дейностите, които са описани в договора на Изпълнителя с Централната Избирателна Комисия по обществена поръчка с рег. № 04312-2020-0001.

Поради факта, че органът по сертификация не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти, беше отправено запитване относно българският клон на Лойдс Регистър във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата, т.е. дали той не е спрял, временно спрял, прекратен, с променен срок на валидност или обхват. Полученият отговор от органа по сертификация потвърди валидността и автентичността на сертификата.

Органът по сертификация Лойдс Регистър (Lloyd's Register) е акредитиран от британският национален орган за акредитация UKAS да извършва одит и сертификация на Системи за управление на Сигурността на Информацията (СУСИ) съобразно стандарта ISO/IEC

27001. Сертификатът за акредитация (Приложение 2 към Протокол 1.3) на Lloyd's Register Quality Assurance Limited (LRQA) е с рег. № 0001, Issue №: 181 Issue date: February 2021. В съдържанието на сертификата за акредитация на Lloyd's Register Quality Assurance Limited (LRQA) е надлежно вписано българското поделение на органа – понастоящем LRQA Bulgaria, 81A Bulgaria Blvd, Fl 8 office 9 & 10, Sofia1404, Bulgaria, което е извършило одита и сертификацията на „Сиела Норма“ АД.

Стандартът ISO/IEC 27001 е приложим и е съотносим към посочените изисквания в Документацията по обществена поръчка с рег. № 04312-2020-0001 относно наличието на сертификация за съответствие с изискванията на този стандарт. Сертификатът рег. № №10201212, издаден на 06.07.2019г. е валиден и автентичен и може да бъде ползван и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2020-0001.

4. **Сертификат за съответствие** с приложен доклад за изпитване с рег. № T180116D11-LV, съобразно EN 60950-1:2006 + A11:2009 + A1:2010 + A12:2011 + A2:2013 и IEC 60950-1:2005 ED2 + AMD1:2009 + AMD2:2013 и IEC60950 CB Scheme на Smartmatic International Corporation Inc., издаден от Compliance Certification Services Inc. (CCSrf Inc.), Tainan Laboratory, Taiwan (R.O.C.)

При извършената проверка беше констатирано, че сертификатът и докладът (Приложение 1 и Приложение 2 към Протокол 1.4.), издадени на 23.03.2018г., притежават рег. № T180116D11-LV и се отнасят до описания в тях обект на изпитване, оценяване и сертификация - техническо устройство за машинно гласуване (voting machine), произведено от Smartmatic International Corporation Inc. Представените сертификат и доклад съдържат всички задължителни атрибути за този тип документи. Юридическите лица на титуляра и издателя на сертификата и доклада са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Сертификационната СВ схема на IEC60950 за взаимно признаване на сертификати на база изпитване на електротехнически съоръжения и съставни части (СВ схема) е международна система за взаимно признаване на резултатите от изпитванията и сертификатите, свързани с безопасността на електрическите и електронните компоненти, експлоатационното оборудване и продуктите въз основа на многостранно споразумение между участващите държави и сертифициращи организации. Обхватът на изпитванията и сертификацията включва дейностите, които са описани в доклада от изпитванията с № T180116D11-LV.

Поради факта, че органът за оценка на съответствието CCSrf Inc. не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти и продукти, беше направено запитване относно Compliance Certification Services Inc., Tainan Laboratory, Taiwan (R.O.C.) във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата и доклада, т.е. дали той не е спрял, временно спрял или прекратен, при което валидността и автентичността на сертификата бяха потвърдени.

Данните, вписани в сертификата и доклада, позволяват проследимост до органите, оторизирали ООС и лабораторията, извършила изпитванията - CCSrf Inc., Tainan Laboratory, Taiwan (R.O.C.) , а именно:

- Органът по сертификация на продукти - Compliance Certification Services Inc. и лабораторията за изпитване CCSrf Inc., Tainan Laboratory, Taiwan (R.O.C.), са

оторизирани от SGS Fimko Ltd. и от IECEE за извършване на лабораторни изпитвания в съответствие с IECEE CB Scheme със съответния документ за оторизация - Certificate of Acceptance, с рег. № TL605/2020-05-06 и дата на първоначално издаване 2014-09-05 (Приложение 3 към протокол 1.4.);

- Органът по сертификация - SGS Fimko Ltd., е сертифициран за наличие на съответствие с изискванията на IECEE CB Scheme и е оторизиран от IECEE с документа Certificate of Acceptance, с рег. № CB005/2019-11-01 и дата на първоначална оторизация 2014-07-03 (Приложение 4 към протокол 1.4.);
- Лабораторията за изпитване Compliance Certification Services Inc, Tainan Laboratory, Taiwan (R.O.C.) е акредитирана от Тайванският национален орган по акредитация - Taiwan Accreditation Foundation (TAF) със сертификат с рег. № 1109/2019-03-28, с дата на първоначална акредитация 2003/08/01 (Приложение 5 към Протокол 1.4.).

Стандартите EN 60950-1:2006 + A11:2009 + A1:2010 + A12:2011 + A2:2013 и IEC 60950-1:2005 ED2 + AMD1:2009 + AMD2:2013 са действащи и са приложими по отношение на характеристиките на ТУМГ към датата на подаване на офертата от фирма „Сиела Норма“ АД.

Посочените в двата документа СВ схема и стандарти са съотносими и приложими за оценяване на характеристиките на ТУМГ. Сертификатът и докладът от изпитвания с рег. № T180116D11-LV, издадени от CCSrf Inc., Tainan Laboratory, Taiwan (R.O.C.), са валидни и автентични и могат да бъдат ползвани и следва да бъдат признати като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2020-0001.

- 5. Сертификат за съответствие** с приложен доклад за изпитване с рег. № T180116D11-LV, съобразно EN 55032:2015/AC:2016, class B и EN 55024:2010 +A1:2015 на Smartmatic International Corporation Inc., издаден от Compliance Certification Services Inc., Xindian Laboratory, Taiwan (R.O.C.)

При извършената проверка беше констатирано, че сертификатът и докладът (Приложение 1 и 2 към Протокол 1.5.) са издадени на 27.02.2018г., притежават рег. № T180116D11-E и се отнасят до описания в тях обект на оценяване - техническо устройство за машинно гласуване (voting machine), произведено от Smartmatic International Corporation Inc. (CCSrf Inc.). Представените сертификат и доклад съдържат всички задължителни атрибути за този тип документи. Юридическите лица на титуляра и издателя на сертификата и доклада са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Поради факта, че органът за оценка на съответствието CCSrf Inc. не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти и продукти, беше направено запитване относно Xindian Laboratory, Taiwan (R.O.C.) във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата и доклада, т.е. дали той не е спрял, временно спрял или прекратен, при което валидността и автентичността на сертификата бяха потвърдени.

Данните, вписани в сертификата и доклада позволяват проследимост до органа, оторизирал лабораторията, извършила изпитванията - CCSrf Inc., Xindian Laboratory, Taiwan (R.O.C.).

Лабораторията за изпитване CCSrf Inc., Xindian Laboratory, Taiwan (R.O.C.) е акредитирана от Тайванският национален орган по акредитация Taiwan Accreditation Foundation (TAF) със сертификат за акредитация с рег. № 1108/2019-03-28, с дата на първоначална акредитация 2003/07/01 (Приложение 3 към Протокол 1.5).

Стандартите EN 55032:2015/AC:2016, class B, EN 55024:2010 +A1:2015 и EN 61000 са действащи към момента на подаване на офертата и са приложими в процеса на изпитване, оценяване и удостоверяване на съответствието на ТУМГ. Методите за изпитване от стандартите IEC 61000-4-2:2008; IEC 61000-4-3: 2006 +A1:2007 +A2:2010; IEC 61000-4-4:2012; IEC 61000-4-5:2014; IEC 61000-4-6:2013; IEC 61000-4-8:2009; IEC 61000-4-11:2004, посочени в Доклада от изпитване, са приложими в процеса удостоверяване на съответствието на ТУМГ.

Посочените в двата документа методи и стандарти са съотносими и приложими за оценяване на характеристиките на ТУМГ. Сертификатът и докладът от изпитвания с рег. № T180116D11-E, издадени от CCSrf Inc., Xindian Laboratory, Taiwan (R.O.C.), са валидни и автентични и могат да бъдат ползвани и следва да бъдат признати като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2020-0001.

- б. **Доклад за сертифициране (Rapport de certification)** с рег. № ANSSI-CC-2018/24, издаден на 11.06.2018 г. на фирма Gemalto от френският национален орган за оценка на сигурността на информационните системи Agence nationale de la sécurité des systèmes d'information, Centre d'évaluation: Serma Safety & Security.

При извършената проверка беше констатирано, че докладът (Приложение 1 към Протокол 1.6) е издаден на 11.06.2018 г., на база на приложимите споразумения за взаимно признаване CCRA и SOG-IS, притежава рег. № ANSSI-CC-2018/24 (Приложение 1 към Протокол 1.6.) и се отнася до описания в него обект на оценяване – смарткарта IAS Classic V4.4.2 with MOC server v1.1 on MultiApp V4.0.1 Safenet.

Съгласно писмо на Gemalto от 09.05.2018г., продуктът е преименуван на SafeNet IDPrime 940 (Приложение 2 на Протокол 1.6.), като всички документи, включително тези, свързани със сертификацията съобразно Общите критерии за оценка на сигурността на информационните технологии (Common Criteria - CC), остават валидни. На 01.01.2020г. след 15 месечни преговори фирма Thales придобива 100% собственост върху фирмата и търговското наименование Gemalto срещу 4.8 млрд. евро. След сливането на двата гиганта смарткартата се представя на пазара под името Thales SafeNet IDPrime 940 smartcard с Infineon Security Controller M7892 Design Step G12.

Общите критерии за оценка на сигурността на информационните технологии (CC) и Общата методология за оценка на сигурността на информационните технологии (SEM) са техническата основа за международно споразумение за признаване на Общите критерии (CCRA), което гарантира, че продуктите са оценявани от компетентни и независими лицензирани лаборатории, така че да се определи изпълнението на специфични характеристики на продукта до определено ниво на сигурност. Сертифицирането на защитните свойства на оценявания продукт се реализира със съответните схеми за оторизиране на процесите по издаване на сертификати, които се признават от всички подписали споразумението CCRA.

Докладът за сертифициране съдържа всички задължителни атрибути за този тип документи. Юридическите лица на титуляра и издателя на доклада са идентифицирани

еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им. Смарткартите са оценени и сертифицирани за ниво Common Criteria EAL 5+. Секюрити контролерът M7892 Design Step G12 е оценен и сертифициран за ниво Common Criteria EAL 6.

Данните, вписани в доклада, позволяват проследимост до органа, оторизирал центъра за оценяване, който е извършил изпитванията и оценяването на нивото по Общите критерии за оценка на сигурността на информационните технологии (СС). Националният орган за оценка на съответствието Agence nationale de la sécurité des systèmes d'information е оторизиран за издаване на сертификати и доклади за оценка на съответствие от Правителството на република Франция (French Premier Ministre).

Схемите за оценяване на съответствието CCRA и SOG-IS и стандартите от серията EN ISO/IEC 15408 са съотносими към смарткартите и приложими по отношение оценяването на нивото по Common Criteria. Докладът за сертифициране (Rapport de certification) с рег. № ANSSI-CC-2018/24, издаден на 11.06.2018 г. на фирма Gemalto (Thales) от френският национален орган за оценка на сигурността на информационните системи Agence nationale de la sécurité des systèmes d'information, Centre d'évaluation: Serma Safety & Security, е валиден и автентичен и може да бъде ползван, и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка с рег. № 04312-2020-0001.

7. **Доклад от изпитване** (Test Report) с рег. № CX/2018/1051A за съответствие с DIRECTIVE 2011/65/EU, издаден от SGS Taiwan Ltd., Chemical Laboratory - Taipei на Smartmatic International Corporation.

При извършената проверка беше констатирано, че докладът (Приложение 1 към Протокол 1.7.) е издаден на 01.03.2018 г., на база на RoHS DIRECTIVE 2011/65/EU II, притежава рег. № CX/2018/1051A и се отнася до описания в него обект на оценяване – Smartmatic Votting mashine A4-500 Model 517. Докладът съдържа всички задължителни атрибути за този тип документи. Юридическите лица на титуляра и издателя на доклада са идентифицирани еднозначно, в т.ч. и с адреси на офисите им.

Поради факта, че органът за оценка на съответствието SGS Taiwan Ltd. не поддържа публично достъпен регистър на сертифицираните клиенти и продукти, беше направено запитване относно Chemical Laboratory - Taipei във връзка с изясняване на текущия статус на сертификата и доклада, т.е. дали той не е спрял, временно спрял или прекратен. Валидността и автентичността на сертификата бяха потвърдени.

Данните, вписани в сертификата и доклада, позволяват проследимост до органа, оторизирал лабораторията, извършила изпитванията - CCSrf Inc., Chemical Laboratory – Taipei. Лабораторията за изпитване CCSrf Inc., Chemical Laboratory - Taipei е акредитирана от Тайванският национален орган по акредитация Taiwan Accreditation Foundation (TAF) със сертификат за акредитация с рег. № 0475/2019-06-15, с дата на първоначална акредитация 1998/06/15 и валидност на акредитацията до 2022/06/14.

Стандартите от серията IEC 62321 и методите са действащи към момента на подаване на офертата и са приложими в процеса на изпитване, оценяване и удостоверяване на съответствието на ТУМГ.

Посочените в документа методи и стандарти са съотносими и приложими за оценяване на характеристиките на ТУМГ. Докладът от изпитване (Test Report) с рег. № CX/2018/1051A за съответствие с DIRECTIVE 2011/65/EU, издаден от SGS Taiwan Ltd.,

Chemical Laboratory - Taipei на Smartmatic International Corporation, е валиден и автентичен и може да бъде ползван, и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001.

8. **Доклад за сертифициране** (Certification Report) с пер. № BSI-DSZ-CC-0891-V3-2018 за съответствие със CC, CEM, ISO/IEC 15408 и ISO/IEC 18045, издаден от Federal Office for Information Security (BSI) на Infineon Technologies AG.

При извършената проверка беше констатирано, че докладът (Приложение 1 към Протокол 1.8.) е издаден на 09.01.2018г. , на база на Common Criteria for Information Technology Security Evaluation (CC), Common Methodology for Information Technology Security Evaluation (CEM), ISO/IEC 15408 и ISO/IEC 18045.

Общите критерии за оценка на сигурността на информационните технологии (CC) и Общата методология за оценка на сигурността на информационните технологии (CEM) са техническата основа за международно споразумение за признаване на Общите критерии (CCRA), което гарантира, че продуктите са оценявани от компетентни и независими лицензирани лаборатории, така че да се определи изпълнението на специфични характеристики на продукта до определено ниво на сигурност. Сертифицирането на защитните свойства на оценявания продукт се реализира със съответните схеми за оторизиране на процесите по издаване на сертификати, които се признават от всички подписали споразумението CCRA.

Докладът за сертифициране съдържа всички задължителни атрибути за този тип документи. Юридическите лица на титуляра и издателя на доклада са идентифицирани еднозначно в т.ч. и с адреси на офисите им. Обектът на изпитване и оценяване - Security Controller M7892, е сертифициран за ниво Common Criteria EAL 6.

Данните, вписани в доклада, позволяват проследимост до органа, оторизирал центъра за изпитване и оценяване, който е извършил изпитванията и оценяването на нивото по Общите критерии за оценка на сигурността на информационните технологии (CC). Националният орган за оценка на съответствието Federal Office for Information Security (Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik – BSI) е оторизиран за издаване на сертификати и доклади за оценка на съответствие от Правителството и националният орган за акредитация на Федерална Република Германия (DakS).

Схемите за оценяване на съответствието CCRA и SOG-IS и стандартите от серията EN ISO/IEC 15408 са съотносими към Security Controller M7892 по отношение оценяването на нивото по Common Criteria. Докладът за сертифициране (Certification Report) с пер. № BSI-DSZ-CC-0891-V3-2018 за съответствие със CC, CEM, ISO/IEC 15408 и ISO/IEC 18045, издаден от Federal Office for Information Security (BSI) на Infineon Technologies AG, е валиден и автентичен и може да бъде ползван, и следва да бъде признат като доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001.

Раздел II. Проверка и оценка на съответствието с изискванията към хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ

Настоящият раздел на Доклада е изготвен като резултат от извършената проверка по т. 6.2 от Методиката за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с

изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001. При изпълнението на тестовите сценарии са приложени критериите за оценяване, които са надлежно описани в Приложение 2 от Методиката.

За нуждите на процеса по изследване, проверка и оценяване на функционалността на доставения тип ТУМГ на 19.02.2021г. бяха предоставени 2 броя образци на ТУМГ от представителната извадка на ЦИК с идентификационни номера СНСА4Е1А00010134 и СНСА4Е1А00011553, ведно с диск (CD), който съдържа описаните по-долу информационни активи.

Всяко от техническите устройства беше прието от екипа на БИМ в следното състояние:

ТУМГ А4-517 - основен корпус, два броя паравани за монтиране към него, 1 бр. акумулаторна батерия, 5 бр. смарт карти - 2 бр. служебни, придружени с разпечатки с ПИН кодове и 3 бр. потребителски - за осъществяване на гласуване, 1 бр. резервна хартиена ролка, захранващ кабел, кабел за съединяване на акумулаторната батерия, 1 бр. пластмасова пломба, една непрозрачна сглобяема кутия за контролни разписки.

ТУМГ, заедно със съставните му части и аксесоари, е предоставена в защитна кутия (куфар, твърд калъф) за транспортиране.

ТУМГ са предоставени с инсталиран приложен софтуер, позволяващ осъществяване на един пълен цикъл от гласуване и отчитане на резултатите за тестова избирателна секция. За целите на оценяване на съответствието времевата продължителност на цикъла на гласуване не е ограничена в рамките на календарен ден.

Предоставеният ни диск съдържаше следните групи информационни активи:

1. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКАТА В СЪОТВЕТСТВИЕ С ТЕХНИЧЕСКИТЕ СПЕЦИФИКАЦИИ И ИЗИСКВАНИЯТА НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ;
2. Машина за гласуване А4-517 - Ръководство за служител от Секционна избирателна комисия;
3. Ръководство за инсталиране на машина за гласуване А4-517;
4. Ръководство за членовете от СИК за стартиране и приключване на изборния ден;
5. Машина за гласуване А4-517 - Техническо ръководство за потребителя;
6. Отговори на поставените в писмо от ДАЕУ, БИМ и БИС въпроси с вх. № ЦИК-06-6/45 от 16.02.2021 г.

В момента на предоставянето на информационните активи беше констатирана липса на:

Техническа спецификация от производителя за следните хардуерните компоненти, към които има изисквания в т. 2 „Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата“ от техническата спецификация към обществената поръчка:

- Централен процесор;
- Оперативна памет;
- Вътрешна енергонезависима памет;
- Записващо техническо устройство (ЗТУ/контролна памет);
- Сензорен дисплей;

- Печатащо устройство;
- Четец за смарт карта;
- Смарт карти.

За нуждите по удостоверяване на функционалността на всички хардуерни компоненти, използвани от ТУМГ, е необходимо да се предостави техническа спецификация на вградената основна платка на системата (управляваща платка) от производителя.

При прегледа на комплектността не беше установено наличието на образец от „ПИН пликче“, към които има изисквания в позиция 9 на таблицата от т. 2 на техническата спецификация.

Документи, издадени от трета, независима страна, подкрепящи направените изпитвания, оценки и констатации в Протокол 2 и настоящия Доклад:

- Сертификат за съответствие с приложен доклад за изпитване с рег. № T180116D11-LV
- Сертификат за съответствие с приложен доклад за изпитване с рег. № T180116D11-E

Допълнително предоставени документи, подкрепящи направените изпитвания:

- Техническа спецификация за процесор;
- Техническа спецификация за Оперативна памет;
- Техническа спецификация за Вътрешна енергонезависима памет;
- Техническа спецификация за Записващо техническо устройство (ЗТУ/контролна памет) тип USB 2.0 Flash Drive PCBA;
- Техническа спецификация за сензорен дисплей тип 17" Projective Capacitive Touch Screen;
- Техническа спецификация за печатащо устройство;
- Техническа спецификация за Четец за смарт карта;
- Техническа спецификация за смарт карти Plug & Play, придружена от сертификати.

Резултати от извършената оценка:

1. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Корпус:

Минимални параметри: Компонентите на устройството за машинно гласуване трябва да бъдат разположени в монолитен защитен корпус, чрез който да се възпрепятства директния достъп до комуникационните интерфейси.

1.1 Проверка на интеграцията и защитата на основните компоненти на ТУМГ в корпуса

Констатира се наличие на отделение за батерия с конектор, за което не е предвидено място за пломбиране, но достъпа е възпрепятстван от монтирани технологични елементи.

Констатира се наличие на платка Rev.3.0 - поставена допълнителна лепенка 3.1

Заклучение : Констатирано е съответствие.

1.2 Проверка на разположението и защитата от достъп на комуникационния интерфейс за контролната памет и смяната на хартията на ТУМГ

Констатира се ограничаване на достъпа с пломби. Липсват комуникационни антени.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

1.3 Проверка за спазване изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите и за наличието на процедури за съхранение, транспорт и разделно събиране и рециклиране на устройството.

Констатира се наличие на маркировка съгласно изискванията, наличие на декларация за съответствията, наличие на ръководство за инсталиране на машина за гласуване А4-517. Няма приложена процедура на Производителя за съхранение и транспорт на ТУМГ и сертификати за указване на специфични изисквания към околната среда при експлоатация на ТУМГ. В тази връзка, бяха извършени изпитвания в Изпитвателна лаборатория „Въздействие на околната среда“ при БИМ, които показаха работоспособност на ТУМГ при 0 °C и 45 °C - протокол № 94/25.03.2021 г., и протокол № 95/25.03.2021 г./, за изпитване по стандарт БДС EN 60068-2-64:2008. Изпитване на въздействия на околната среда. Част 2-64: Изпитване Fh: Вибрации, широколентови случайни, който показва работоспособност на ТУМГ при overall acceleration 11,9 gRMS.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

2.Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент:

Централен процесор

Минимални параметри: В съответствие с минималните изисквания на използваната операционна система и софтуер за ТУМГ, минимална тактова честота 1 GHz, Intel/AMD/ARM

2.1 Проверка на минималните изисквания към процесора според техническата документация

Констатира се тактова честота 1.04 GHz; Процесор - интегриран в платката Intel; Няма достъп до системни инструменти на ОС.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

3.Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Оперативна памет

Минимални параметри: В съответствие с минималните изисквания за използваната операционна система и софтуер на ТУМГ, минимум 1 GB.

3.1 Проверка на минималните изисквания към оперативната памет

Констатира се оперативна памет 4GB DDR3L; Маркировката отговаря; Няма достъп до системни инструменти на ОС или BIOS.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

4. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Компонент: Вътрешна енергонезависима памет

Минимални параметри: В съответствие с минималните изисквания на използваната операционна система и софтуер за ТУМГ, минимален обем 16 GB, SSD/MMC/eMMC. Не се допуска използването на вътрешна памет с подвижни части.

4.1 Проверка на минималните изисквания към оперативната памет

Констатира се вътрешна памет - 32GB, интегрирана в дънната платка, с технология eMMC; Маркировката отговаря; Няма достъп до системни инструменти на ОС или BIOS.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

5.Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Записващо техническо устройство (ЗТУ/контролни памет)

Минимални параметри: USB Тип A Flash памет, с минимален обем 1 GB, стандарт USB 2.0. Ако за произвеждания избор има възможност за произвеждане на втори тур, е необходимо предоставянето на допълнително записващо техническо устройство. Участникът може да предложи и използването на повече от едно ЗТУ.

5.1 Проверка на минималните изисквания към записващото техническо устройство според техническата документация

Констатираха се 2 бр. ЗТУ с размер 8GB, тип USB 2.0; Установено през външен персонален компютър.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

5.2 Проверка на съвместимостта на ЗТУ с наличните комуникационни интерфейси в ТУМГ според техническата документация

Констатираха се 2 бр. USB 2.0 , разположени обособено отделение за ЗТУ. Констатира се 1 бр. в обособено отделение за съединение на хранванията, за връзка с батерията и 2 USB 2.0 в обособено сервизно отделение.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

5.3 Проверка на механичната съвместимост на ЗТУ с ТУМГ

Констатира се USB тип А, в обособено отделение на корпуса. Конструктивното изпълнение на ТУМГ позволява ограничаване на достъпа срещу манипулация или отстраняване на ЗТУ чрез пломба.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

6. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент:

Сензорен дисплей

Минимални параметри: Минимален диагонал 15“, минимална резолюция - XGA, допуска се резистивен или кондензаторен принцип на работа на сензорния дисплей

6.1 Проверка на минималните изисквания към сензорния дисплей според техническата документация

Констатира се сензорния дисплей TFT-LCD, с диагонал 17“ , резолюция на дисплея SXGA (1280X1024), технологията на сензорния дисплей е кондензаторна, маркировката отговаря на предоставената техническа документация.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

7. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Компонент: Печатащо устройство

Минимални параметри: принтер за печат с ролкова хартия, минимална поддържана резолюция на печата 200dpi, ширина 79 mm и нож за автоматично отрязване на контролната разписка

7.1 Проверка на минималните изисквания към печатащото устройство според техническата документация

Констатира се резолюция на принтера 8 dots/mm (203,2 dpi), поддържаната хартия е с ширина 80±0,2мм, принтерът включва автоматичен нож, контролиран чрез софтуер, принтерът реализира автоматично отрязване на контролната разписка, маркировката отговаря на предоставената техническа документация, а устройството изпълнява всички предвидени функции.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

8. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Четец за смарт-карта

Минимални параметри: Full size PC/SC SmartCard четец за контактни смарт-карти по стандарт ISO/IEC 7816, CCID интерфейс

8.1 Проверете минималните изисквания към четеца за смарт-карта според техническата документация

Констатира се наличието на пълноразмерен вътрешен четец по отношение на монолитния корпус на ТУМГ, тип PC/SC 2.0, който поддържа стандарт ISO/IEC 7816 за контакти карти Class A,B,C, и поддържа CCID USB driver интерфейс. При прекъсване на връзката с устройството, машината не функционира.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

9.Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Смарт-карти

Минимални параметри: 5 броя Full size, ISO/IEC 7816, Common Criteria – EAL4+, минимално поддържани криптографски алгоритми RSA 2048 bits, SHA2-256, наличие на OpenSC, съвместим PKCS#11 provider. *Смарт-картите трябва да бъдат брандирани с пълноцветен печат по дизайн, одобрен от ЦИК.*

9.1 Проверка на минималните изисквания към смарт-картите според техническата документация

Констатира се наличието на 5 бр., от които 2 бр. служебни и 3 бр. за гласуване, смарт-карти Full size и декларация за съответствие с изискванията на ISO/IEC 7816, с поддържан криптографски алгоритъм CCEAL5+RSA до 4096 bits, SHA до 512. Смарт-картите изпълняват всички предвидени функции.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

10.Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Хартия за контролни ролки

Минимални параметри: Минимална широчина 79 mm. Необходимия брой ролки, осигуряващ възможност за отпечатване на 1100 контролни разписки и предвидените протоколи от ТУМГ. Хартията трябва да бъде непрозрачна, защитена с отпечатък на гърба по дизайн, одобрен от ЦИК, както и да няма визуален маркер в края на ролката. Участникът може да предложи и допълнителни мерки за защита на контролните разписки.

При съхранение в нормална стайна температура и без пряка слънчева светлина хартията трябва да може да съхрани отпечатъка за период от минимум 5 години – доказано със съответния сертификат.

10.1 Проверка на минималните изисквания към хартията за контролните разписки според техническата документация

Констатира се наличието на хартия Kansaki P39023, с трайност 25 години и Mitsubishi HiTec Paper Europe GmbH.P 5046 46, с трайност 10 години, при условия за съхранение: температура 25°C; влажност до 70%; съхранение в тъмна среда и без достъп до химикали.

Ширината на ролката хартия е $80 \pm 0,2$ mm, ролката не включва маркер за свършване на хартията. Количеството хартиени ролки на събитие, при предоставени 3 ролки, е достатъчно за отпечатване на 1800 контролни разписки и планираните за ТУМГ протоколи.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

11.Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Мрежови кабели

Минимални параметри: Необходимите захранващи кабели за включване на машината за гласуване в електрическата мрежа.

11.1 Проверка захранващият кабел, доставен с ТУМГ, да позволява свързването ѝ към електрическия контакт

Констатира се наличието на захранващ кабел е от тип F (Шуко – CEE 7/3), който може да се включи към ел. контакт. ТУМГ се включва с ключ в обособено отделение за съединение на захранванията, защитено с пломба.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

12.Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/ Компонент: Автономна работа при прекъсване на електрозахранването

Минимални параметри: Трябва да дава възможност за автономна работа на устройството минимум 30 мин. при пълен заряд, както и да осигурява защита при подаване на нестандартно напрежение от захранващата мрежа. Допуска се извън корпуса на устройството за бъде разположено непрекъсваемото токозахранващо устройство(UPS).

12.1 Проверка на възможността за автономна работа при прекъсване на електрозахранването

Констатира се наличието на акумулаторна батерия 12V/7Ah , с необходимите кабели за свързване към порт USB 2.0, в обособено отделение за съединение на захранванията, защитено с пломба.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

12.2 Проверка в експлоатация за възможност ТУМГ да работи в продължение на 30 минути без електрическо захранване от захранването в електрическия контакт

Констатира се, че ТУМГ продължава да работи без прекъсване, когато захранването от електрическия контакт е изключено. Автономна работа може да продължи повече от 30 минути, без включване или изключване на ТУМГ. При възстановяване на захранването ТУМГ продължава да работи без прекъсване. USB портът осигурява дозареждане на акумулаторната батерия за последващо използване.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

13.Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Компонент: Пломби/сигурни стикери

Минимални параметри: Според предложеното от Изпълнителя техническо решение – средства за идентифициране на опити за отваряне на монолитния защитен корпус. Пломбите/сигурните стикери трябва да бъдат с уникална номерация.

13.1 Проверка на предложеното техническо решение – средства за идентифициране на опити за отваряне на монолитния защитен корпус.

Констатира се, че са предвидени 4 позиции за запечатване, като 1 от тях до 3 пъти, с уникална номерация на пломбите, с разрядност 6 десетични знака. Пломбите са изработени от твърда пластмаса и осигуряват защита по предвидения начин за поставянето им. Необходими са общо 70000 бр. за цикъл на гласуване, като разрядността осигурява уникалност за минимум 14 цикъла на избори.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

14.Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Поверителност.

Компонент: ПИН пликове.

Минимални параметри: 2 бр., непрозрачни, съдържащи потребителски ПИН за смарт-картите за управление, които не позволяват достъп до съдържанието без разрушаване. Констатира се, че не са представени пликове, които да бъдат проверени за съответствие.

Заклучение : Липса на изходни данни за удостоверяване на съответствието.

15. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Поверителност.

Компонент: Непрозрачна урна за контролни разписки.

Минимални параметри: С необходимия обем за съхранение на отпечатаните контролни разписки, отвор за пускането им в горната част и възможност за запечатване.

15.1 Проверка на конструкцията и изискванията за поверителност на урната за контролни разписки.

Констатира се, че урните са с размери 320X320X230 мм., от картон и непрозрачни. Предвидено е запечатване с хартиени стикери. При дължина на разписка 12,8 мм. позволяват съхранение на разписки от предвидените 3 ролки - 1800 разписки с необходимото свободно разстояние до отвора.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

16. Изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата/Поверителност.

Компонент: Параван за ограничаване на видимостта от странични наблюдатели при гласуване.

Минимални параметри: Непрозрачна преграда, целяща да ограничи видимостта от странични наблюдатели по време на гласуване. Възможно е да бъде и вграден в машината за гласуване или участника да предложи друг равностоен защитен механизъм.

16.1 Проверка на конструкцията на паравана за ограничаване на видимостта от странични наблюдатели при гласуване.

Констатира се, че параванът се монтира неподвижно към корпуса. Плоскостите са две, за всяка от вертикалните страни на корпуса. Плоскостите са надеждно и неподвижно закрепени чрез щипки. Размер: В 44,5см./ Ш 20см. Разположени са под ъгъл 110° спрямо плоскостта на монитора. Не позволяват наблюдение на цялата работна част на екрана до ъгъл 30° спрямо плоскостта на монитора.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

17. Проверка за електромагнитни излъчвания или протокол, че няма електромагнитни излъчвания, чрез които може да се идентифицира състоянието и данните, свързани с процеса на гласуване.

Минимални параметри: Чрез електромагнитните излъчвания от машината за гласуване не трябва да може да се идентифицира състоянието и данните, свързани с процеса на гласуване.

Видно от протокол № 01-А-37/16.03.2021 г., констатацията е, че от измерените електромагнитни излъчвания от техническо устройство за машинно гласуване разкриването на вота на конкретен избирател по електромагнитен път е затруднено до невъзможност.

Заклучение : Констатирано е съответствие.

Раздел III. Проверка и оценка на съответствието по отношение на функционалност на доставения тип ТУМГ с изискванията от Изборния кодекс и Техническата спецификация към софтуерната реализация

Настоящият раздел на Доклада е изготвен като резултат от извършената проверка по т. 6.3 от Методиката за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001.

При изпълнението на тестовите сценарии са приложени критериите за оценяване, които са надлежно описани в Приложение 3 от Методиката. Констатации от изпълнените сценарии, от възникнали казуси и кореспонденция с ЦИК са отразени в 11 бр. протоколи.

Представени са в обобщен вид констатациите и заключенията от извършената проверка по Методиката, като дейностите и резултатите са съобразени с Техническата спецификация на обществена поръчка №04312-2020-0001, Техническо предложение на Изпълнителя, одобрено от ЦИК, както и с допълнителни промени в реализацията, които са били изискани или одобрени от ЦИК.

1. Преглед на комплекцията и запознаване с ТУМГ и документацията към него

За изпълнението на тестовите сценарии за изпитване и оценяване на функционалността на доставения тип ТУМГ на 19.02.2021 г. на ДАЕУ с протокол бяха предоставени от страна на ЦИК и Изпълнителя 3 броя ТУМГ като образци от представителна извадка от доставката по обществената поръчка № 04312-2020-0001 на ЦИК.

1.1. Проверка на целостта на комплекта.

Всяко от техническите устройства, приети от екипа на ДАЕУ, е комплектувано както следва:

- Куфар за пренасяне на ТУМГ;
- ТУМГ с инсталирани системен и потребителски софтуер;
- Плик с 5 бр. смарткарти (2 бр. за член на СИК и 3 бр. за избирател) и оперативен отчет от съответната ТУМГ, разпечатан чрез въвеждане на смарткарта за управление и валиден ПИН за член на СИК;
- 2бр. USB флаш памети (записващи технически устройства, ЗТУ), инсталирани в машината, заредени с тестови данни за конкретната СИК;
- Акумулаторна батерия за осигуряване на непрекъсваемо захранване;
- Адаптер с кабел за захранване на ТУМГ;

- Кабели за зареждане на акумулаторната батерия;
- Ограничители за поверителност;

Диск (CD) с информационни активи, съдържащ следните документи:

- Ръководство за служител от Секционна избирателна комисия, Машина за гласуване А4-517;
- Ръководство за инсталиране на машина за гласуване А4-517;
- Ръководство за членовете от СИК за стартиране и приключване на изборния ден;
- Техническо ръководство за потребителя, Машина за гласуване: А4-517;
- Техническо предложение на изпълнителя.

1.2. Запознаване с ТУМГ

При първоначалния преглед на ТУМГ беше констатирано следното:

- ТУМГ са с инсталирана операционна система и инсталиран приложен софтуер, USB флаш памет с тестови данни за определена СИК и комплект от смарткарти за същата СИК;
- Така предоставената конфигурация позволява възпроизвеждане на изборен ден, в частта, която се изпълнява в СИК.
- За целите на проверката по оценяване на съответствието, продължителността на изборния ден, която се контролира от параметри зададени на ТУМГ, не е ограничен по време.

1.3. Преглед и анализ на документацията

При повторен преглед и запознаване с документацията беше констатирано следното:

- За цялостното произвеждане на изборен процес чрез ТУМГ се използват допълнителни инструменти създаването на Image и инсталирането на операционната система и приложния софтуер.

Забележка: Проверката и действията с тях са описани в раздел IV.

- За подготовка на данните, както и за „провизиране“ на системата, се използва „Платформа за управление на изборите“, с абривиатура „EMP“.

Забележка: Проверката и действията с EMP са описани в раздел IV.

Гореизброените документи, както и актуализирани версии на ръководствата бяха предоставени на по-късен етап.

2. Изпълнение на сценариите от Приложение 3 на Методиката

2.1. Проверка на операционната система /ОС/: зареждане, драйвери, модули и функционалности.

При извършената проверка беше констатирано следното:

- Операционната система (ОС) е предварително инсталирана върху основната памет на ТУМГ и същата съответства на изискванията, разписани в техническата спецификация. Операционната система, инсталирана в основната памет на ТУМГ, има вградена функция, която при всяко зареждане, изчислява контролна сума ("хеш"). Този „хеш“ се визуализира на екрана със системна информация и се отпечатва върху служебните разписки. Чрез проверка за съвпадение с предварително изчисления „хеш“ на компонентите подготвени за инсталиране в ТУМГ се удостоверява и може да се гарантира автентичността на инсталирания в основната памет на ТУМГ базов и потребителски софтуер;

Забележка: Детайлно, проверките на операционната система и потребителския софтуер, както и контролът по инсталирането им са описани в протоколите към Раздел IV на настоящия Доклад.

- При инсталацията е използван метод за предпазване на ТУМГ от модификация на софтуера чрез защита срещу неоторизиран достъп до диска. Този механизъм се основава на защитено зареждане на спецификацията UEFI (Унифицирания разширяем интерфейс за фърмуер), използвайки надежден сертификат, който се проверява преди да се извърши каквато и да е операция в машината.
- След стартиране на ТУМГ, операционната система се зарежда коректно от вътрешната енергонезависима (основната) памет съгласно изискванията в техническата спецификация и се стартира потребителското приложение.
- ТУМГ не позволява зареждане на ОС от нерегламентиран носител и не позволява стартиране чрез използване на ЗТУ, предназначено за друга машина;
- Проверката на функционалността на периферните устройства на ТУМГ чрез вътрешен тест преминава успешно. В резултат са разпечатани съответстващи отчети от диагностиката на всеки вид периферно устройство, както и общ отчет;
- Не се констатира наличие на драйвери, модули и функционалности на операционната система, които нямат пряко отношение към процеса на машинното гласуване;

Забележка: Проверката за наличие на драйвери, модули и функционалности на операционната система, които нямат пряко отношение към процеса на машинното гласуване е извършена съвместно с екип 4 и е описана подробно в протоколите към Раздел IV на настоящия Доклад;

Параметрите на инсталираната ОС съответстват на тези, описани в Техническата спецификация и Техническото предложение.

Получените резултати и направените констатации са доказателство за съответствие с изискванията на Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001.

3. Персонализиране на ТУМГ за съответната СИК.

След инсталиране на ОС и приложния софтуер, ТУМГ се персонализира за използване от съответната избирателна секция, за която е предназначена. Това се изпълнява по

съответната процедура като се използват 2 бр. ЗТУ (USB флаш памет), върху които са записани номенклатурните данни на съответната избирателна секция.

Валидират се смарткартите, които са издадени за тази СИК.

Автоматично се отпечатва отчет за валидирането на смарткартите и “ПИН доклад”.

1.1. Първоначално стартиране на ТУМГ и удостоверяване на оторизиран достъп

При извършената проверка беше констатирано следното:

- ТУМГ се стартира успешно след поставяне на смарт карта за управление от член на СИК и въвеждане на верен ПИН;
- При стартиране на ТУМГ се визуализира и разпечатва доклад със системна информация;
- Бутоните за “Информация” и “Диагностика” са налични по всяко време на изборния ден и са разположени в двата ъгъла (по диагонал) на екрана, който е достъпен за член на СИК, след съответната оторизация:
  - ✓ С избор на бутон “Информация” се визуализират номенклатурните данни - име на изборите, дата на изборите, поздравително съобщение, типа на устройството, идентификатор (ID) на избирателното място и секция, име на избирателната секция, брой регистрирани гласоподаватели, местоположение, ID на машината, версия на приложението, версия на ОС, брой издадени бюлетини, системен “хеш” на ТУМГ. Визуализираните данни могат да бъдат разпечатани;
  - ✓ Бутон “Диагностика” - предоставя възможност за проверка на конкретно или на всички периферни устройства, имащи отношение към изборния процес. Отпечатва се автоматично диагностичен доклад.
- ТУМГ в режим преди начало на изборния ден осигурява възможност за:
  - ✓ Валидиране на потребителски смарткартите за гласуване - тази функция е валидна по всяко време на изборния ден, след поставяне на смарткарта за управление от член на СИК и въвеждане на ПИН. Чрез нея могат да се валидират последователно картите за гласуване за съответната избирателна секция. Карта, която не е предназначена за тази избирателна секция, се отхвърля като невалидна;
  - ✓ Изключване - тази функция е валидна по всяко време на изборния ден, след поставяне на смарткарта за управление и въвеждането на валиден ПИН. Тя служи за изключване на машината, когато се налага спиране на ТУМГ и последващо стартиране и регламентирано възобновяване на изборния ден;
  - ✓ Отваряне на избори, с избора на този бутон се стартира начало на изборния ден, при което автоматично се отпечатва встъпителен протокол.

Получените резултати и направените констатации от Проверката на функционалността на ТУМГ преди начало на изборния ден са доказателство, че тази функционалност съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на ТС.

1.2. Проверка на функциите на ТУМГ по време на изборния процес

При извършената проверка беше констатирано следното:

- След отпечатване на въстпителния протокол се преминава в режим на гласуване с поставяне на смарткарта за гласуване;
- Визуализираната на екрана бюлетина е с дизайн, максимално близък до хартиената такава, което беше констатирано след сравняване с образите на бюлетините, публикувани от ЦИК в “.pdf” формат за предстоящите избори;
- При невъзможност имената на партиите и кандидатите, да бъдат визуализирани на един екран, бюлетината се извежда на няколко последователни екрана и преминаването към всеки от тях се извършва с бутони;
- В режим на гласуване се изобразява бюлетината с обособени зони за партии и предпочитания. Предпочитанията са неактивни, докато не се избере партия. След избор на партия се активират толкова предпочитания, колкото кандидати има съответната партия от кандидатската ѝ листа за съответната РИК;
- Беше проверено и удостоверено изпълнението на функционалните изисквания за предотвратяване на двойно гласуване (повторно гласуване с една и съща карта);
- Проверката на визуализацията и работа с два вида бюлетини според конфигурацията на съответния избор отпада от тестване съгласно текста на писмо от ЦИК с изх. № ЦИК-06-7/116/22.03.2021. Проверката за съвпадение между съдържанието на разпечатваната контролна разписка с направения избор установи идентичност на информацията;
- Записът, отразяващ направеният от гласоподавателя избор върху ЗТУ, се извършва на случаен принцип и в криптиран вид. Всеки запис е в отделен файл, със случайно генерирано име, а всички файлове имат една и съща дата и час. Информацията записана по такъв начин не допуска възможност да се установи поредност на подаване на гласовете;
- Процесът на гласуване не прекъсва, ако картата на гласоподавател се извади от ТУМГ;
- Ако гласоподавателят не завърши докрай процедурата по гласуването, то процесът продължава 5 мин. и 30 сек. от последното му действие върху ТУМГ;
- Процесът, описан по-горе, не може да бъде прекъснат за посочения период дори със смарткарта за управление. Устройството остава неизползваемо за други действия;
- Преди изтичане на времето на сесията за гласуване ТУМГ издава съобщение, след което приключва сесията без да регистрира гласуване;
- За да продължи гласуването след прекъснатата сесия, е необходима намеса на член на СИК с поставяне на управляваща карта и верен ПИН.

Получените резултати и направените констатации от проверката на функционалността на ТУМГ по време на изборния процес показва, че тази функционалност съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на ТС.

4. Проверка за осигурена достъпност на избиратели с намалено зрение.

При извършената проверка беше констатирано следното:

- ТУМГ осигурява промяна на размера на шрифта и фона на бюлетината, за да е подходяща за хора с намалено зрение;
- Заложеният шрифт е несерифен с много добра четимост.

Функционалността на ТУМГ за достъпност на избиратели с намалено зрение съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на ТС.

5. Проверка на функционалностите на ТУМГ, свързани с края на изборния ден.

При извършената проверка беше констатирано следното:

Функционалностите на ТУМГ при избиране на край на изборния ден осигуряват:

- задаване край на изборния ден;
- блокиране на възможността за гласуване;
- автоматично записване на електронно подписан файл с резултатите от гласуването върху ЗТУ и разпечатване на окончателен протокол с резултатите от гласуването;
- разпечатване на окончателни протоколи с резултатите от гласуването;
- изключване на ТУМГ.

Установено бе пълно съответствие между броя на подадените гласове, данните от разпечатания протокол от гласуването и информацията от резултатния файл, записан върху ЗТУ. Тази процедура е изпълнена с 4 контролни примера, надлежно описани в съответните протоколи.

Функционалностите на ТУМГ по приключване на изборния ден съответстват на изискванията на чл. 213, ал.3 от ИК и изискванията на ТС.

6. Процеси и задачи при аварийни ситуации

Дейностите по проверка работата на ТУМГ при наличие на аварийните ситуации обхващат проверки за:

- възможност за спиране и активиране на ТУМГ в рамките на изборния ден;
- осигуряване на автономна работа при прекъсване на мрежовото електрическо захранване;
- подмяна на ТУМГ в рамките на изборния ден;
- извеждане на съобщение от страна на ТУМГ за остатък под 5% от хартиената ролка и след подмяната ѝ - възможност за продължаване на изборния ден.

6.1. При проверка на възможността за спиране и активиране на ТУМГ в рамките на изборния ден беше констатирано, че функционалността на ТУМГ осигурява:

- правомерно спиране по време на изборния ден;
- включване на ТУМГ и възстановяване на условия за продължаване на изборния ден;
- визуализиране на общия брой на гласувалите с ТУМГ;
- запазване на данните от гласуването преди спирането.

Функциите по спиране и активиране на ТУМГ в рамките на изборния ден съответстват на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на ТС.

6.2. При извършената проверка и оценка способността на ТУМГ за автономна работа при прекъсване на захранването от електрическата мрежа беше констатирано:

- ТУМГ е в състояние на работоспособност в продължение на 30 минути при прекъснато захранване от електрическата мрежа, като през това време може и да поддържа процеса на гласуване. (б.р. - т.2.6.2 от ТС);
- Акумулаторната батерия се зарежда и през времето на работа на ТУМГ, което е включено в електрическата мрежа.

Забележки: При намаляване на напрежението на електрозахранването, принтерът на ТУМГ разпечатва нечетими разписки, без да изведе предупредително съобщение (сигнализация). Външната батерия се свързва към ТУМГ чрез кабел, чиито кабелни обувки не са надеждно захванати, разхлабват се и създават предпоставки за нарушаване на непрекъсваемостта на електрозахранването на ТУМГ.

Функциите по осигуряване на автономна работа на ТУМГ при прекъсване на захранването от електрическата мрежа съответстват на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на ТС.

6.3. Проверка дали ТУМГ може да бъде подменена с друга по време на изборния ден.

Проверката за подмяна на ТУМГ с друга по време на изборния ден не може да бъде изпълнена по описания сценарий. Доставчикът е предложил в Техническото си предложение друга процедура за подмяна, която според указанията на ЦИК не се проверява.

Сценарият не е изпълнен поради:

- не предоставени - описание на процедура и информационни ресурси за провеждане на сценария.
- указание на ЦИК, съгласно текста на писмо ЦИК-06-7/116/22.03.202.

6.4. Проверка за идентификация на ситуация в ТУМГ, при която има остатък под 5% хартия в ролката.

При извършената проверка беше констатирано следното:

- ТУМГ извежда съобщение за край на хартията;
- ТУМГ спира процеса на гласуване;
- След смяна на хартията успешно продължава процеса на гласуване.

Функционалността на ТУМГ, при която има остатък под 5% от ролката хартия съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от ИК и изискванията на ТС.

7. Тестване на модула за валидация и обобщаване на контролни записки, както и проверка на съдържанието на ЗТУ и основната памет на дефектирала машина – чрез устройството за четена на 2D бар кода

Сценарият не е изпълнен поради:

- Не са предоставени следните ресурси - описание на процедурата, хардуерни и информационни ресурси за провеждане на сценария;
- указание на ЦИК, съгласно текста на писмо изх. №ЦИК-06-7/116/22.03.2021

8. Технология на съхраняване и пренос към ЦИК на информацията, натрупана във вътрешната памет, при необходимост от провеждане на втори тур.

Сценарият не е изпълнен поради:

- не предоставени - описание на процедура и информационни ресурси за провеждане на сценария (Писмо от Сиела Норма АД, препратено от ЦИК);
- указание на ЦИК, съгласно текста на писмо изх.№ЦИК-06-7/116/22.03.2021.

9. Заключение

Извършено е тестване на пълната функционалност на ТУМГ с тестови и реални данни, с изключенията, произтичащи от писмо на ЦИК изх.№ ЦИК-06-7/116/22.03.2021.

При подготовката на номенклатурните данни за провеждане на нови избори се използва Платформа за управление на изборите, чрез която се въвеждат данни за избирателни секции, смарткарти и кандидатски листи.

За провеждане на нови избори, в които не се налага промяна в „образа“ на бюлетината или при повторни избори (балотаж) само се подменят данните за кандидатите в ЗТУ.

Промените в „образа“ (дизайна) на бюлетината се реализират чрез промени в изходния код на приложението. При произвеждане на нови избори, в които се налага промяна в „образа“ на бюлетината, е необходимо препрограмиране, компилиране и нова инсталация на приложния софтуер в ТУМГ.

След извършената проверка и оценка на съответствието, съгласно т. 6.3 и Приложение 3 от Методиката за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001, екипът заключи:

Функционалностите на ТУМГ по осигуряване на електронно машинно гласуване съответства на заложените изисквания.

Използвани акроними и понятия

Акроними Понятия	Описание
ДАЕУ	Държавна агенция "Електронно управление"
ТУМГ	Техническо устройство за машинно гласуване
ЗТУ	Запамятаващо техническо устройство, реализирано чрез бр. USB флаш памет
ЦИК	Централна изборителна комисия
СИК	Секционна изборителна комисия
ИК	Изборителен кодекс
ОС	Операционна система

Раздел IV. Проверка на сигурността на информацията, която се въвежда, обработка, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ

Настоящият раздел на Доклада е изготвен като резултат от извършената проверка по т. 6.4 „Проверка на сигурността на информацията, която се въвежда, обработка, съхранява и извежда от доставения тип“ от Методиката за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001.

1. Проверка на криптографските механизми

1.1. Удостоверяване от страна на Производителя/Изпълнителя относно поддържаните криптографски алгоритми

Проверката по представения от изпълнителя „Доклад за сертифициране (Rapport de certification) с рег. № ANSSI-CC-2018/24, издаден на 11.06.2018 г. на фирма Gemalto от френският национален орган за оценка на сигурността на информационните системи Agence nationale de la sécurité des systèmes d'information, Centre d'évaluation: Serma Safety & Security“, е извършена от Екип №1 (БИС).

Констатациите и заключенията са в раздел I.

1.2. Проверка на модел на използваните смарт карти

Проверката установи, че в процеса на машинно гласуване се използват смарт карти с ниво на сертификация Common Criteria EAL5+.

1.3. Проверка на дължината на използваната RSA ключова двойка

Проверката установи, че в процеса на машинно гласуване се използват цифрови сертификати с ключови двойка RSA 2048.

2. Проверка на хардуерната система

2.1. Защита на хардуерните интерфейси – машината за гласуване не трябва да излага незащитени интерфейси, извън монолитния корпус

Проверката установи, че ТУМГ не излага незащитени хардуерни интерфейси извън монолитния корпус, в това число и свързани към ТУМГ продукционни USB носители.

2.2. Опит за достъп до физически интерфейси на машината без да бъде нарушена целостта на стикерите / пломбите

Проверката установи, че при опит за физически достъп до хардуерен интерфейс, през капак с пломба на ТУМГ, се нарушава целостта на поставената пломба.

2.3. Проверка за наличие на активни комуникационни интерфейси вградени в ТУМГ

Проверката установи, че ТУМГ не разполага с активни комуникационни интерфейси. ТУМГ е затворена и изолирана информационна система, която не позволява ползване на входно-изходни устройства и комуникационни интерфейси.

2.4. Проверка за наличие на вградени комуникационни антени в ТУМГ

Проверката е описана в раздел II от настоящия документ.

2.5. Проверка дали цялата комуникационна подсистема, обслужваща различните комуникационни протоколи, е премахната.

Извършената проверка констатира, че цялата комуникационна подсистема, обслужваща различните комуникационни протоколи, е премахната.

2.6. Проверка за наличие на специализирани интерфейси

Извършената проверка констатира, че няма наличие на специализирани интерфейси.

2.7. Проверка дали интерфейсите за контролните паметии са осигурени чрез сигурно заключване или чрез сигурен стикер

Проверката установи, че интерфейсите за двете контролни паметии са осигурени чрез сигурно пломбиране.

2.8. Проверка за наличие на подвижни части в ТУМГ

Проверката е описана в раздел II от настоящия документ.

2.9. Проверка за електромагнитни излъчвания или протокол, че няма електромагнитни излъчвания, чрез които може да се идентифицира състоянието и данните, свързани с процеса на гласуване

Проверката е описана в раздел II от настоящия документ.

3. Проверка на конфигурацията на операционната система

3.1. Всички процеси, част от операционната система, които нямат отношение към системата за ТУМГ трябва да бъдат премахнати

Проверката установи, че не са идентифицирани процеси, част от операционната система, които нямат отношение към системата на ТУМГ.

3.2. Всички firmware пакети и драйвери, управляващи хардуерни подсистеми, които нямат отношение към системата за ТУМГ трябва да бъдат премахнати

Проверката установи, че не са идентифицирани firmware пакети и драйвери, управляващи хардуерните подсистеми, които нямат отношение към системата на ТУМГ.

3.3. Тест за наличие на уязвимости в операционната система

Проверката установи, че не са открити технически уязвимости в операционната система на ТУМГ.

3.4. Проверка използваната операционна система дали е максимално актуализирана с последните налични кръпки (patches/service packs) за сигурността

Установено е високо ниво на актуализация, обновяване и надграждане на използваната в ТУМГ операционна система, спрямо последни налични кръпки (patches/service packs) за информационна сигурност.

4. Проверка на софтуерната реализация

4.1. Проверка на списък с всички налични методи и поетапно тестване по предефинирани критерии за съответствие. Сравняване на генерираните тестове с предоставените.

Проверката е описана в раздел III от настоящия документ.

4.2. Компилиране на изходния код на софтуера в различна среда с цел тестване за наличието на зависимости в програмния код

Извършената проверка показва, че генерираните след компилацията бинарни файлове са изпълними и оперативни по всички заложиени критерии за функционалност.

4.3. Проучване на изходния код на платформата на приложната информационна система и приложението на приложната информационна система с цел анализиране за наличие на зависимости в програмния код

В хода на проучването се извърши преглед на ключови фрагменти от изходния код. В прегледаните фрагменти и проследените процеси не са открити технически уязвимости, зависимости и/или аномално поведение.

4.4. Тест за наличие на уязвимости в приложния софтуер

Проведените тестове не установиха наличие на уязвимости в изходния код на платформата на приложната информационна система, изходния код на приложението на приложната информационна система и изходния код на помощните инструменти.

4.5. Анализ на електронните лог файлове за наличие на възможност за разкриване на вота

В хода на проверката се установи, че изборните резултатите за всяка избирателна секция се съхраняват на два синхронизирани външни USB носителя. Всеки носител е разделен на два дяла – EXT3 и NTFS. Дял EXT3 съхранява конфигурационни файлове и лог файлове от работата на ТУМГ за всеки упражнен вот, като те са в неявен/криптиран вид. Дял NTFS съхранява файлове за резултатите в избирателната секция, като те са в явен/некриптиран вид. Анализът на електронните лог файлове установи, че форматът на данните не съдържа идентификационна информация.

4.6. Проверка на системен хеш на ТУМГ

Проверката установи, че в системните доклади, разпечатани с принтиращото устройство на ТУМГ, са вписани стойностите на параметрите „Софтуерна версия“, „Версия на операционната система“ и „Системен хеш“, които стойности е необходимо да са еднакви за всички ТУМГ, участващи в машинното гласуване. Еднаквата стойност на системния хеш за всички ТУМГ, гарантира, че машинното гласуване се извършва с еднакъв софтуер, управляващ ТУМГ.

Заклучение

Констатираните отклонения и недостатъци, както и направените забележки и констатации са надлежно описани в Протоколите по т. 7.1. и отразени в настоящия Доклад, изготвен съгласно т. 7.2. от Методиката. След приключване на дейностите по удостоверяване, Докладът за оценяване на съответствието и Решението по т. 7.4. от Методиката се предоставят на ЦИК, на ресорния заместник министър - председател и на Изпълнителя по обществена поръчка №04312-2020-0001 - за предприемане на последващи действия при необходимост.

На база на предоставените информационни активи, допълнително изисканата документация и указанията на ЦИК в текста на писмо с изх. № ЦИК-06-7/116/22.03.2021, екипите за оценка на съответствието установиха, че са налични необходимите доказателства за качеството, ефективността, функционалността и сигурността на

информацията на предоставените образци на ТУМГ и са налице предпоставките за вземане на решение за удостоверяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване с изискванията на Изборния Кодекс и Техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001.

На основание на установените в протоколите за проверка и оценяване и на констатациите и заключенията от настоящия Доклад, предлагаме да бъде издадено решение за удостоверяване на съответствие на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване с изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния Кодекс и Техническата спецификация по ОП с № 04312-2020-0001.

30.03.2021г. гр. София

За Раздел I - Ръководител на екип № 1 : /П/

/Марио Миладинов/

За Раздел II - Ръководител на екип № 2 : /П/

/Златко Халваджиев/

За Раздел III - Ръководител на екип № 3 : /П/

/Стойчо Чичеков/

За Раздел IV - Ръководител на екип № 4 : /П/

/Людмил Димитров/